

Epätyypilliset parkinsonismit

Epätyypilliset parkinsonismit (ns. Parkinson plus -sairaudet) ovat harvinaisia neurologisia rappeumasairauksia. Ne voivat alkuvaiheessa muistuttaa Parkinsonin tautia, mutta etenevät nopeammin ja reagoivat huonommin levodopa-lääkitykseen. Lisäksi niissä esiintyy Parkinsonin taudille epätyypillisiä oireita.

Epätyypillisiä parkinsonismeja ovat progressiivinen supranukleaarinen halvaus eli PSP, monijärjestelmäsirkastuminen eli MSA sekä kortikobasaalinen oireyhtymä eli CBS. Hankalien nimien takia niistä käytetään usein näiden englanninkielisistä nimistä johdettuja kirjainyhdistelmiä.

Diagnoosi syntyy usein seurannassa. Diagnosoinnissa lääkevästien seurannan ja kliinisen tutkimuksen lisäksi voidaan hyödyntää kuvantamista.

Syytä sairauden syntyyn ei tiedetä. Parantavaa hoitoa ei ole, joten hoito on oireenmukaista. Oireita voidaan lievittää lääkkeillä, fysioterapialla ja puheterapialla.

Etenevä supranukleaarinen halvaus eli PSP

Progressiivinen supranukleaarinen halvaus on yleisin Parkinson plus -sairauksista ja etenee yleensä nopeammin kuin Parkinsonin tauti.

Tyypillisiä oireita ovat lihasjäykkyys, tasapainovaikeudet, varhainen kaatuilu sekä silmien liikehäiriöt. Vapina on harvinainen. Sairauden edetessä ilmenee usein nielemisvaikeuksia, puheen epäselvyyttä sekä kognitiivisia muutoksia.

Oireet alkavat tavallisesti 60–70 vuoden iässä. Suomessa sairastuneita on noin 300. Elinaika diagnoosista on keskimäärin 5–10 vuotta.

Monisysteemiatrofia eli MSA

Monisysteemiatrofiassa autonomisen hermoston häiriöt ilmenevät varhain, esimerkiksi pyörtyilytaipumuksena ja virtsarakon toimintahäiriöinä.

Tyypillisiä oireita ovat tasapainohäiriöt, virtsaamis- ja suolentoiminnan ongelmat, hikoilun säätelyhäiriöt sekä puheen puuroutuminen.

Oireet alkavat yleensä 50–60 vuoden iässä. Suomessa sairastuneita on noin 250. Keskimääräinen elinaika diagnoosista on 6–10 vuotta.

Kortikobasaalinen oireyhtymä eli CBS

Kortikobasaalinen oireyhtymälle on tyypillistä toispuoleinen lihasjäykkyys, kömpelyys ja liikevaikeudet sekä raajan poikkeavat asennot. Oireisiin voi liittyä myös hahmottamisen ja kielellisten toimintojen häiriöitä.

Oireet alkavat yleensä 60–70 vuoden iässä.

Sairaus on Suomessa harvinaisempi kuin PSP ja MSA. Keskimääräinen elinaika diagnoosista on 6–8 vuotta.

Älä jää yksin – liitto on tukenasi

Liikehäiriösairauksien liitto ry tarjoaa sairastuneille ja läheisille tietoa, neuvontaa, edunvalvontaa ja sopeutumista tukevia kursseja. Liiton kautta saa vastauksia mm. terveyteen, sosiaaliturvaan ja työelämään liittyvissä kysymyksissä.

Liiton kautta on mahdollista löytää myös vertais-tukea.

Kysy meiltä -neuvontapalvelusta voit kysyä neuvoa jättämällä kysymyksen neuvontaikkunaan. Neuvontaikkunan löydät www.liikehairio.fi -sivun oikeasta alareunasta.

Lisätietoja www.liikehairio.fi
p. 02 2740 400

